

بِسْمِ تَعَالَى

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۳۹	تعداد دانشجوی	پرستاری	گروه آموزشی
۴	تعداد واحد	اصول و مهارت های پرستاری	عنوان درس
۱۴۰۱/۰۶/۲۰ ۱۴۰۱/۱۰/۳۰	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی	مقطع تحصیلی
شنبه ها ۸-۱۰ یک شنبه ۸-۱۰ چهارشنبه ۸-۱۰	روز و ساعت جلسات	اول ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
---	دروس پیش نیاز	دکتر زهرا ایمانی، خانم فاطمه محمودآبادی	مدرس/مدرسین درس
دانشکده پیراپزشکی	محل برگزاری	دکتر زهرا ایمانی	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضور	روش برگزاری (حضور/مجازی/ترکیبی)	نظری و عملی	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

این درس به عنوان درس پایه در رشته پرستاری ارائه می شود و هدف آن آماده سازی دانشجویان پرستاری برای مراقبت از مددجویان مبتلا به مشکلات سلامتی است و سعی بر آن است که دانشجوی پرستاری ضمن آشنایی با مفاهیم اساسی پرستاری و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان، بتواند در راستای ارتقا، تامین و حفظ سلامت از تفکر خلاق در بکارگیری فرایند پرستاری بهره جوید.

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.

الف - بخش نظری

- ۱) حرفه پرستاری را تعریف کرده و تاریخچه پرستاری را شرح دهد.
- ۲) مفهوم سلامت را تعریف کرده و طیف سلامت بیماری را بیان نماید.
- ۳) نیازهای اساسی انسان را توضیح دهد.
- ۴) نیاز به اکسیژن و اکسیژن رسانی را شرح دهد.
- ۵) نیاز به امنیت و تامین امنیت مددجویان را بیان نماید.
- ۶) مفهوم تغذیه در مراقبت از مددجویان را توضیح دهد.
- ۷) مفهوم تعادل مایعات و الکترولیت ها، دفع مدفوع و ادرار را شرح دهد.
- ۸) فرایند پرستاری و تاکید بر استفاده از تشخیص های پرستاری NANDA را توضیح دهد.
- ۹) مفهوم خواب و استراحت و نیاز به آسایش را شرح دهد.
- ۱۰) مفهوم نیازهای بهداشتی را بیان نماید.
- ۱۱) علائم حیاتی و ثبت آنها را توضیح دهد.
- ۱۲) پیشگیری و کنترل عفونت را شرح دهد.
- ۱۳) مفهوم درد و تسکین درد را بیان نماید.
- ۱۴) مفهوم حرکت و بی حرکتی، عوارض مربوط به بی حرکتی را شرح دهد.
- ۱۵) فرایند التیام زخم را توضیح دهد.
- ۱۶) مراقبت های قبل و بعد از عمل جراحی و کاربرد فرایند پرستاری را شرح دهد.
- ۱۷) پذیرش، انتقال و ترخیص و برنامه ریزی ترخیص را توضیح دهد.
- ۱۸) اصول گزارش نویسی و مستند سازی مبتنی بر فرایند و تشخیص های پرستاری بیان نماید.
- ۱۹) آموزش به مددجو، بیمار و خانواده را توضیح دهد.
- ۲۰) دارو دادن و محاسبات دارویی را شرح دهد.
- ۲۱) کاربرد اخلاق اسلامی در مراقبت از مددجویان را بیان نماید.

۲۲) کاربرد اخلاق، قوانین و مقررات پرستاری حین ارائه تدابیر پرستاری را ذکر کند.

ب) بخش عملی

- ۱) شستشوی دست به روش طبی و جراحی با هدف پیشگیری و کنترل عفونت را انجام دهد.
- ۲) واحد مددجو را در راستای رعایت بهداشت و نظافت محیط مددجو مرتب کند.
- ۳) تغییر وضعیت و جا به جایی مددجو به منظور پیشگیری از زخم بستر، تحریک گردش خون، فراهم ساختن آرامش و راحتی مددجو را با استفاده از مولاژ اجرا کند.
- ۴) مهارت های بهداشت فردی جسمی (حمام، مراقبت از دهان و دندان) و روحی (کاهش اضطراب و...) را بر روی مولاژ انجام دهد.
- ۵) نحوه ی ثبت گزارشات پرستاری را نشان دهد.
- ۶) مراحل پذیرش انتقال و ترخیص را اجرا کند.
- ۷) روش های درمانی سرما و گرمایش را بر روی مولاژ به کاربرد.
- ۸) روش های خاص در برطرف کردن نیازهای تغذیه ای (لوله معده، گاستروستومی) را بر روی مولاژ انجام دهد.
- ۹) روش های خاص در برطرف کردن نیازهای دفع از راه (کیسه کلتومی، تنقیه، لگن،سند ادراری) را بر روی مولاژ انجام دهد.
- ۱۰) نحوه ی باز کردن و بستن ست استریل را نشان دهد.
- ۱۱) پوشیدن دستکش و بیرون آوردن آن را انجام دهد.
- ۱۲) نحوه ی استفاده از وسایل استریل و پوشیدن و بیرون آوردن گان استریل در مراقبت از بیمار ایزوله را نشان دهد.
- ۱۳) اکسیژن تراپی از طریق (سند و ماسک) را بر روی مولاژ اجرا کند.
- ۱۴) ساکشن دهان، بینی و تراکئوستومی را بر روی مولاژ انجام دهد.
- ۱۵) نحوه ی مراقبت از زخم (پانسمان، کوتاه کردن درن، خارج کردن آن و کشیدن بخیه) را بر روی مولاژ اجرا کند.
- ۱۶) نحوه ی انجام انواع بانداژ را نشان دهد.
- ۱۷) انواع روش های دارو درمانی (خوراکی، پوستی، شیاف، قطره های چشمی، بینی، گوش، تزریقات عضلانی، وریدی، زیر جلدی و داخل جلدی) را بر روی مولاژ انجام دهد.
- ۱۸) محاسبات دارویی را اجرا کند.

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث‌های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☒	روش تدریس نمایشی
☒	روش تدریس در گروه‌های کوچک	☐	روش تدریس آزمایشگاهی

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می‌کنید.

☒	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☐	فیلم آموزشی
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☒	تصویر	☒	ماکت
☒	چارت	☒	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☐	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- حضور به موقع در کلاس درس
- انجام تکالیف محول شده
- مشارکت فعال در بحث‌ها در کلاس

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☒	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☒	کار عملی	☒	سئوالات شفاهی
☒	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
		☒	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت‌هایی تعیین می‌شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	حضور فعال در کلاس درس	۱۰ درصد
۲	انجام تکالیف محول شده	۱۰ درصد
۳	آزمون میان ترم	۲۰ درصد
۴	آزمون پایان ترم	۶۰ درصد

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- دانشجو با بیش از یک جلسه غیبت ۵۰ درصد نمره حضور و غیاب را از دست می دهد و غیبت بیش از دو جلسه در کلاس درس دانشجو را از نمره حضور و غیاب محروم می کند.
- عدم شرکت در امتحان میان ترم و پایان ترم (مگر غیبت موجه) به منزله نمره صفر می باشد و غیر قابل جبران است.
- تاخیر در ورود به کلاس یا تعجیل در خروج به ازای سه جلسه، یک جلسه غیبت محسوب می شود.
- تمامی تکالیف در زمان تعیین شده تحویل یا ارائه گردند، در غیر اینصورت (ارائه در پایان ترم) نمره ای به دانشجو تعلق نمی گیرد.

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی حرکتی) مشخص گردد.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	تعریف پرستاری و حرفه، اخلاق و قوانین و مقررات حرفه ای	حرفه پرستاری، اخلاق و قوانین و مقررات حرفه ای آشنا گردد.	❖ اصول حرفه پرستاری را در بالین رعایت کند. ❖ اخلاق و قوانین و مقررات حرفه ای را در بالین رعایت کند.	دکتر ایمانی
۲	مفهوم سلامت و بیماری	مفهوم سلامت و بیماری آشنا شود.	❖ مفهوم سلامت و بیماری را بیان کند. ❖ عوامل موثر بر سلامتی و بیماری را توضیح دهد.	دکتر ایمانی
۳	مفهوم نیازهای اساسی و بهداشتی بیمار	مفهوم نیازهای اساسی و بهداشتی بیمار آشنا شود.	❖ نیازهای اساسی و بهداشتی بیمار را نام ببرد. ❖ نیازهای اساسی و بهداشتی بیمار را اولویت بندی کند.	دکتر ایمانی
۴	نیازهای حرکتی، عوارض مربوط به بی حرکتی	نیازهای حرکتی و عوارض مربوط به بی حرکتی آشنا شود.	❖ نیازهای حرکتی بیمار را تشخیص دهد. ❖ عوارض مربوط به بی حرکتی را بیان کند. ❖ نحوه پیشگیری از عوارض بی حرکتی را تشخیص دهد.	دکتر ایمانی
۵	مفهوم خواب و استراحت	مفهوم خواب و استراحت آشنا شود.	❖ تعریف درستی از مفهوم خواب و استراحت داشته باشد. ❖ نحوه تامین نیاز به خواب و استراحت را توضیح دهد.	دکتر ایمانی
۶	مفهوم درد	با مفهوم درد آشنا شود.	❖ مفهوم درد را از دیدگاه بیمار بیان کند. ❖ درد را ارزیابی کند. ❖ راههای کنترل درد را تشخیص دهد.	دکتر ایمانی
۷	مفهوم تغذیه	مفهوم تغذیه در مراقبت از مددجویان آشنا شود.	❖ تغذیه در مراقبت از مددجویان را توضیح دهد. ❖ نحوه تامین نیازهای غذایی در زمان ناشتا بودن بیمار را شرح دهد.	خانم محمود آبادی

۸	مفهوم تعادل مایعات و الکترولیت ها	مفهوم تعادل مایعات، الکترولیت ها، دفع مدفوع و ادرار آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ تعریف درستی از تعادل مایعات و الکترولیت ها بیان کند. ❖ نحوه تامین نیاز به دفع مدفوع و ادرار را شرح دهد. ❖ مراقبت از سوند ادراری را شرح دهد. 	خانم محمود آبادی
۹	مفهوم خواب و استراحت	با مفهوم خواب و استراحت آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مفهوم خواب و استراحت و نیاز به آسایش را شرح دهد. 	دکتر ایمانی
۱۰	علائم حیاتی	علائم حیاتی آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ علائم حیاتی را تشخیص دهد. ❖ نقاط نبض دار بدن و نحوه اندازه گیری را شرح دهد. ❖ نحوه کنترل فشار خون و مراقبت های مرتبط را شرح دهد. ❖ چگونگی ثبت علائم حیاتی را شرح دهد. ❖ نحوه کنترل و ثبت درجه حرارت را بیان کند. ❖ نحوه کنترل و ثبت تنفس را بیان کند. 	دکتر ایمانی
۱۱	آزمون میان ترم	-	-	-
۱۲	پیشگیری و کنترل عفونت	پیشگیری و کنترل عفونت آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ نحوه پیشگیری و کنترل عفونت را شرح دهد. ❖ راه های انتقال بیماری را ذکر کند. ❖ نحوه پیشگیری از عفونت های بیمارستانی را توضیح دهد. 	دکتر ایمانی
۱۳	مراقبت های قبل و بعد از عمل جراحی	مراقبت های قبل و بعد از عمل جراحی آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مراقبت های قبل از اعمال جراحی را فهرست کند. ❖ انواع اعمال جراحی را بر اساس هدف توضیح دهد. ❖ مراقبت های پرستاری بعد از عمل جراحی را فهرست کند. 	دکتر ایمانی
۱۴	پذیرش، انتقال و ترخیص	فرآیند پذیرش، انتقال و ترخیص آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ نحوه پذیرش بیمار را شرح دهد. ❖ انتقال ایمن بیمار به بخش را شرح دهد. ❖ ترخیص و برنامه ریزی ترخیص را توضیح دهد. 	دکتر ایمانی
۱۵	اصول گزارش نویسی	اصول گزارش نویسی آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اصول گزارش نویسی و مستند سازی مبتنی بر فرایند و تشخیص های پرستاری را بیان نماید. 	دکتر ایمانی
۱۶	دارو دادن و محاسبات دارویی	دارو دادن و محاسبات دارویی آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اصول و قوانین دادن داروها را توضیح دهد. ❖ انواع راه های دارو درمانی را شرح دهد. 	دکتر ایمانی

دکتر ایمانی	<ul style="list-style-type: none"> ❖ تجویز دارو به روش خوراکی را توضیح دهد. ❖ مزایا و معایب دارو دادن به شیوه خوراکی را شرح دهد. ❖ دارو دادن در شرایط خاص به شکل خوراکی را توضیح دهد. 	دارو دادن و محاسبات دارویی آشنا شود.	دارو دادن و محاسبات دارویی	۱۷
دکتر ایمانی	<ul style="list-style-type: none"> ❖ روش های تزریق عضلانی را شرح دهد. ❖ چگونگی تزریق دارو به روش زیر جلدی و داخل جلدی را توضیح دهد. ❖ چگونگی تجویز دارو به شیوه وریدی را توضیح دهد. ❖ عوارض هر روش تزریقی را ذکر کند. ❖ نحوه کنترل عوارض در هر روش تزریقی را شرح دهد. 	دارو دادن و محاسبات دارویی آشنا شود.	دارو دادن و محاسبات دارویی	۱۸
دکتر ایمانی	<ul style="list-style-type: none"> ❖ انواع سرم و کاربرد هر کدام را شرح دهد. ❖ محاسبه قطرات سرم را انجام دهد. ❖ محاسبه قطرات داروهای درحال انفوزیون را انجام دهد. 	دارو دادن و محاسبات دارویی آشنا شود.	دارو دادن و محاسبات دارویی	۱۹
دکتر ایمانی	<ul style="list-style-type: none"> ❖ کاربرد اخلاق، قوانین و مقررات پرستاری حین ارائه تدابیر پرستاری را ذکر کند. 	اخلاق، قوانین و مقررات پرستاری آشنا شود.	کاربرد اخلاق، قوانین و مقررات پرستاری	۲۰
-	-	-	آزمون پایان ترم	۲۱

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

- ۱- موسوی، ملیحه السادات؛ عالیخانی مریم. روشهای پرستاری بالینی. آخرین ویرایش.
- ۲- دوگاس، بوری ویتر. اصول مراقبت از بیمار. جلد اول و دوم، ترجمه گروه مترجمین.
- ۳- اصول پرستاری تایلور. مهارتهای بالینی پرستاری. ترجمه: مهدوی، زهرا و همکاران.
- ۴- اصول پرستاری تایلور. مفاهیم پرستاری. ترجمه گروه مترجمین دانشکده پرستاری مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.
- ۵- اصول و فنون پرستاری ، تالیف دکتر منیر نوبهار

6. Potter Patricia A Perry Anne griffin .fundamentals of nursing. st lois : mosby .2001.
7. Kozier, Barbara: Erb, Glenora; Kathleen. Fundamentals of nursing. California: Adissom Wesley, 1995.
8. Rosdahi, Carolin Bunker. Text book of Basic Nursing. Philadelphia: G.B. Lippincott company, 1995.
9. Taylor, Carol; Lillis, Carol; Lemon ,Priscilla. Fundamentals of nursing.